

Tachograafplicht

Aandachtspunten samengevat:

- **Bewijslast bij de chauffeur**
- **Geen vrijstellingsdocument**
- **GCW minder dan 7500 kg**
- **Binnen een straal van 100 kilometer van de vestiging (ook in het buitenland)**
- **Minder dan 12 uur per week met de combinatie**
- **Vervoer van materialen die je zelf nodig hebt (geen beroepsvervoer)**

Bestelauto's met een GCW (bestelauto + aanhangwagen) van boven de 3500 kg moeten zich, net als zware vrachtwagens, houden aan het rijtijdenbesluit. Daardoor moeten ze dus voorzien zijn van een tachograaf.

Er is veel onduidelijkheid over de zogenaamde tachograafplicht bij lichte bestelauto's (GVW 3500 kg). Heb ik nu vrijstelling of niet en hoe vaak worden er controles uitgevoerd op bestelauto's die met een aanhangwagen rijden? Ondernemers moeten bij de aanschaf van hun nieuwe bestelauto direct al de keuze maken of ze een tachograaf bestellen. Achteraf een tachograaf inbouwen kan natuurlijk ook, maar is vaak vele malen duurder. De auto voor de zekerheid voorzien van een tachograaf heeft ook weer consequenties, aangezien je dan alleen met de auto mag rijden als je ook je bestuurderspas gebruikt. Omdat er heel wat bestelauto's worden voorzien van een trekhaak en dus in het zogenaamde risicogebied vallen, heeft dit artikel tot doel om daar meer duidelijkheid over te verschaffen.

Bestelauto + trekhaak. Iedere ondernemer die een nieuwe bestelauto met trekhaak aanschaf zou op zijn minst de overweging moeten maken om de tachograaf te bestellen als fabrieksoptie. Verderop in dit artikel kun je de vrijstellingsregelingen lezen, zodat je een weloverwogen keuze kunt maken.

Tachograaf + bestuurderspas. De tachograaf functioneert alleen met een persoonsgebonden bestuurderspas. Iedere bestuurder die in een bestelauto met tachograaf rijdt, moet dus een chauffeurspas hebben én gebruiken. Het maakt in deze niet uit of je op dat moment wel of niet met een aanhangwagen rijdt. Bestelauto's voorzien van een tachograaf mogen dus niet bestuurd worden door chauffeurs zonder deze pas. Iedereen met een geldig rijbewijs B, C, D en/of E kan de pas aanvragen. De pas is vijf jaar geldig en kost 122,21 euro.

Aangezien de meeste bestelauto's een GCW hebben van meer dan 3500 kg, betekent dat dus dat de bestelauto's die regelmatig met aanhangwagen rijden moeten worden uitgevoerd met een tachograaf. Dat is in de praktijk lang niet altijd het geval. Zijn ze dan dus strafbaar of hebben ze vrijstelling?

Controle onderweg. Vooropgesteld, je ontvangt geen vrijstelling in de vorm van een document of iets dergelijks dat je bij een controle kunt laten zien. Uiteindelijk moet de bestuurder door middel van een administratie kunnen aantonen, dat er binnen de vrijstellingsnorm wordt gereden. Je voldoet aan de vrijstellingsnorm op dat moment of niet. Dat gegeven maakt de hele regelgeving en de uitvoering van de controle, arbitrair en bijzonder gecompliceerd. Op het moment dat de bestuurder op dat moment geen tegenbewijs kan afgeven, kan er gesanctioneerd worden. Het maakt niet uit of je met of zonder lading rijdt. De controlerende instanties beoordelen de voertuigcombinatie op basis van volledig beladen kentekengewichten.

Wanneer vrijstelling? Om daar duidelijkheid over te verschaffen delen we de vrijstellingen op in twee hoofdgroepen. Voldoe je aan de eerste ben je al klaar. Is dat niet het geval, dan moet je aan de tweede voldoen, of anders een tachograaf aanschaffen.

1. Nationale en internationale vrijstelling op basis van inzet, type voertuig en type onderneming
2. Alegemene vrijstelling op basis van vervoer van eigen materialen maximaal 12 uur per week

Vrijstelling op basis van type voertuig en type onderneming. Er bestaan een aantal vrijstellingsregelingen op basis van het type voertuig, inzet, onderneming of instantie. Denk hierbij bijvoorbeeld aan agrarische bedrijven die binnen een straal van 50 kilometer werken en calamiteitsdiensten zoals ambulances en rioleringsdiensten. Op de website van de inspectie voor leefomgeving en transport <https://www.ilent.nl> kun je vinden of je aan een van deze vrijstellingen voldoet.

Vrijstelling op basis van vervoer van eigen materialen, maximaal 12 uur per week. Aangezien een grote groep ondernemers niet aanmerking komt voor de nationale en/of internationale vrijstellingsregelingen, moeten ze dus een tachograaf gebruiken. Enige uitzondering hierop geldt voor de ondernemers die beroepsmatig vervoeren, waarbij **de bestuurder** kan aantonen dat alleen eigen materiaal en machines worden vervoerd (je bent geen beroepsvervoerder zoals bijvoorbeeld een transportbedrijf). Daar bovenop moet de bestuurder kunnen aantonen dat minder dan **12 uur per week** met een dergelijke voertuigcombinatie met een **GCW van maximaal 7.500 kg** wordt gereden. Als laatste moet je **binnen een straal van 100 kilometer van de vestiging blijven**. Als de vestiging zich in een grensgebied met het buitenland bevindt, geldt de vrijstelling **ook in het buitenland**.

Samengevat voor de vrijstelling moet je dus aan onderstaande voldoen:

- Vervoeren van materialen die je zelf gebruikt (geen beroepsvervoer)
- Maximaal 7500 kg GVW of GCW
- Minder dan 12 uur per week
- Binnen een straal van 100 kilometer van de vestiging (ook in het grensgebied)

Je voldoet aan de vrijstellingsnorm, dus geen tachograaf in de bestelauto. Dan blijft er nog wel de registratieplicht. Deze registratieplicht is vormvrij; Werkbonnen, ritregistratie of een automatische registratie zodra men de aanhangwagen aankoppelt. Deze registratie geldt dan als tegenbewijs bij een controle.

Vrijstellingscheck tachograaf. De belangenorganisatie voor logistiek Nederland heeft op haar website een tool staan die het mogelijk maakt om een persoonlijke check te doen, om te achterhalen of je nu wel of niet in aanmerking voor vrijstelling, <http://www.evo.nl>. Overweeg te allen tijde een sluitende registratie om aan te kunnen tonen dat je onderneming aan de voorwaarden voldoet.

Nationale vrijstellingen De nationale vrijstellingen zijn op basis van de vrijstellingen die zijn genoemd in artikel 13 van EG-verordening 561/2006. Niet elke lidstaat heeft alle opties overgenomen. Daarnaast hebben de lidstaten de vrijheid om extra beperkingen bij deze vrijstellingen aan te brengen.

De vrijstellingen die in Nederland van toepassing zijn, zijn:

1. Voertuigen van, of zonder bestuurder gehuurd door, de overheid voor wegvervoer dat de particuliere vervoersondernemingen niet beconcurrereert;
2. Voertuigen voor goederenvervoer van, of zonder bestuurder gehuurd door landbouw-, tuinbouw-, bosbouw-, veeteelt of visserijbedrijven die in het kader van hun eigen bedrijvigheid worden gebruikt voor ritten binnen een straal van 100 km rond de vestigingsplaats van het bedrijf. Ook hoveniers vallen onder deze vrijstelling;
3. Land- en bosbouwtrekkers die worden gebruikt voor land- of bosbouwwerkzaamheden, binnen een straal van 100 km rond de vestigingsplaats van het bedrijf dat deze voertuigen bezit, huurt of leest;
4. Voertuigen of combinaties van voertuigen met een toegestane maximummassa van ten hoogste 7,5 ton, die worden gebruikt:
Door leveranciers van de universele dienst als gedefinieerd in artikel 2, onder 13, van Richtlijn 97/67/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 december 1997 betreffende gemeenschappelijke regels voor de ontwikkeling van de interne markt voor postdiensten in de Gemeenschap en de verbetering van de kwaliteit van de dienst (1) voor het bezorgen van goederen in het kader van de universele dienst. **Dit is een algemene vrijstelling geworden.**
5. Voertuigen die worden gebruikt voor autorijlessen en -examens met het oog op het verkrijgen van een rijbewijs of een getuigschrift van vakbekwaamheid, op voorwaarde dat deze voertuigen niet worden gebruikt voor het commerciële vervoer van goederen of personen;
6. Voertuigen die worden gebruikt in verband met de rioleringsdienst, diensten ter bescherming tegen overstromingen, diensten met betrekking tot de water-, gas- of elektriciteitsvoorziening, aanleg en onderhoud van en toezicht op wegen, de deur-aan-deurophaaldienst voor huishoudelijk afval en de verwijdering ervan, diensten van telegrafie en telefonie, radio- en televisie-uitzendingen, evenals voor de opsporing van zend- of ontvangstapparatuur voor radio en televisie;
7. Speciaal voor het vervoer van circus- of kermismateriaal uitgeruste voertuigen;
8. Speciaal uitgeruste voertuigen voor mobiele projecten, die in stilstand voornamelijk als educatieve inrichting bedoeld zijn;
9. Voertuigen voor het ophalen van melk op boerderijen en het terugbrengen van melkbussen of zuivelproducten voor de veevoeding naar boerderijen;
10. Speciaal voor geld- en/of waardetransporten uitgeruste voertuigen;
11. Voertuigen gebruikt voor het vervoer van niet voor menselijke consumptie bestemde geslachte dieren of slachtafvallen;
12. Voertuigen die uitsluitend gebruikt worden op wegen binnen hub faciliteiten, zoals havens, intermodale overslagcentra en spoorwegterminals;
  - a. In Nederland is dit beperkt tot een straal van 5 km rondom de faciliteit;
13. Voertuigen die voor het vervoer van levende dieren van de boerderijen naar de plaatselijke markten en omgekeerd of van de markten naar de plaatselijke slachthuizen gebruikt worden binnen een straal van ten hoogste 50 km.

Internationale vrijstellingen zijn in alle EU-landen plus IJsland, Noorwegen, Zwitserland en Liechtenstein van toepassing. Deze vrijstellingen staan in artikel 3 van EG-verordening 561/2006.

De vrijstellingen zijn van toepassing op:

1. Voertuigen die gebruikt worden voor geregelde diensten van personenvervoer over een traject van niet meer dan 50 km;
2. Voertuigen of combinaties van voertuigen met een toegestane maximummassa van niet meer dan 7,5 ton die gebruikt worden voor het vervoer van materiaal, uitrusting of machines die de bestuurder nodig heeft voor de uitoefening van zijn beroep en die enkel binnen een straal van 100 km rond de vestigingsplaats van de onderneming worden gebruikt en op voorwaarde dat het besturen van het voertuig niet de hoofdactiviteit van de bestuurder is. Dit laatste houdt in dat het voertuig niet meer dan 12 uur per week wordt bestuurd;
3. Voertuigen waarvan de toegestane maximumsnelheid niet meer dan 40 km per uur bedraagt;
4. Voertuigen van, of zonder bestuurder gehuurd door, de strijdkrachten, civiele bescherming, brandweer en korpsen voor de handhaving van de openbare orde voor zover het vervoer plaatsvindt in het kader van de taak waarmee deze organen zijn belast en onder hun controle valt;
5. Voertuigen, met inbegrip van voertuigen gebruikt bij niet-commerciële vervoersoperaties met betrekking tot humanitaire hulp, die gebruikt worden in noodsituaties of voor reddingsoperaties. Ook de sneeuw- en gladheidbestrijding valt hieronder;
6. Speciaal voor medische doeleinden gebruikte voertuigen;
7. Voertuigen die speciaal zijn uitgerust voor reparaties en wegslepen, binnen een straal van 100 km rond hun standplaats;
8. Voertuigen die op de weg worden beproefd met het oog op de technische ontwikkeling, reparatie of onderhoud, en nieuwe of vernieuwde voertuigen die nog niet in gebruik zijn genomen. Het brengen en halen van voertuigen voor reparatie valt hier dus niet onder, wel de proefritten die een monteur met een voertuig maakt;
9. Voertuigen of een combinatie van voertuigen die worden gebruikt voor niet-commercieel goederenvervoer en waarvan de toegestane maximummassa niet meer dan 7,5 ton bedraagt. Al het vervoer dat door een onderneming wordt verricht is commercieel vervoer;
10. Commerciële voertuigen die krachtens de wetgeving van de lidstaat waar ermee wordt gereden een historisch statuut hebben, en die voor niet-commercieel vervoer van personen of goederen worden gebruikt. U kunt bij de RDW navragen of uw voertuig als historisch gezien wordt.

* GVW = Gross Vehicle Weight (gewicht voertuig inclusief lading)

**GCW = Gross Combination Weight (GVW+ aanhangwagengewicht inclusief lading)